

LATVIJAS REPUBLIKAS
DAUGAVPILS PILSĒTAS DOME

Reģ. Nr. 90000077325, K. Valdemāra iela 1, Daugavpils, LV-5401, tālrunis 65404344, 65404346, fakss 65421941
e-pasts: info@daugavpils.lv www.daugavpils.lv

2010.gada 22.aprīlī
Daugavpilī

Nolikums Nr.5

APSTIPRINĀTS
ar Daugavpils pilsētas domes
2010.gada 22.aprīļa
lēmumu Nr.279
(protokols Nr.10 32.§)

Grozīts ar:
13.10.2016. lēmumu Nr.556,
13.04.2017. lēmumu Nr.164,
17.01.2019. lēmumu Nr.2

**NOLIKUMS
PAR DAUGAVPILS PILSĒTAS DOMES APBALVOJUMIEM**

1. Vispārīgie jautājumi

1.1. Šis Nolikums nosaka Daugavpils pilsētas domes apbalvojumu piešķiršanas un pasniegšanas kārtību.

1.2. Daugavpils pilsētas domes apbalvojumi ir:

- 1.2.1. Pateicības raksts;
- 1.2.2. Goda raksts;
- 1.2.3. Gada balva;
- 1.2.4. Goda daugavpilietis;
- 1.2.5. Mūža ieguldījums.

1.3. Daugavpils pilsētas domes apbalvojumus pasniedz Domes priekšsēdētājs, Domes priekšsēdētāja vietnieks, pašvaldības izpilddirektors vai cita Domes priekšsēdētāja pilnvarota persona.

1.4. Katrs apbalvojums tiek iereģistrēts apbalvojumu reģistrā, norādot apbalvotās fiziskās personas vārdu, uzvārdu, kolektīva vai juridiskās personas nosaukumu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi, apbalvojuma veidu, apbalvojuma saņemšanas pamatojumu un datumu.

1.5 Kopā ar Daugavpils pilsētas domes apbalvojumu Gada balva, Goda daugavpilietis un Mūža ieguldījums tiek piešķirta naudas balva no pašvaldības budžeta šiem mērķiem paredzētiem līdzekļiem šādā apmērā:

- 1.5.1. Gada balva – 500,00 EUR;
- 1.5.2. Goda daugavpilietis – 1000,00 EUR;

- 1.5.3. Mūža ieguldījums – 1500,00 EUR.
 (grozīts ar2016.gada 13.oktobra lēmumu Nr.556),
 (grozīts ar2019.gada 17.janvara lēmumu Nr.2)

2. Pateicības raksts

2.1. Daugavpils pilsētas domes rakstiska pateicība par godprātīgu darbu, aktīvu dalību pašvaldības rīkotajos pasākumos, atbalstu Daugavpils pilsētai, par sadarbību ar Daugavpils pilsētas domi, par drosmi un pašizliedzīgu rīcību ārkārtas situācijās (Pielikums Nr.1).

(grozīts ar2019.gada 17.janvara lēmumu Nr.2)

2.2. Pateicības rakstu piešķir ar Daugavpils pilsētas domes priekšsēdētāja rīkojumu.

2.3. Pateicības raksts var tikt piešķirts fiziskai, juridiskai personai vai personu grupai, kolektīvam, kas šī Nolikuma noteiktajā kārtībā ieteikti apbalvojuma saņemšanai un par kuru apbalvošanu pieņemts lēmums.

2.4. Pateicības rakstu piešķir, pamatojoties uz motivētu iesniegumu, kurā jānorāda:

2.4.1. apbalvošanai pieteiktās fiziskās personas vārds, uzvārds, darbavieta un ieņemamais amats un citas ziņas, kas precīzi identificē šo personu;

2.4.2. apbalvošanai pieteiktās juridiskās personas nosaukums, atrašanās vieta, pārvaldes institūcijas vadītāja vārds un uzvārds;

2.4.3. apbalvošanai pieteiktā kolektīva nosaukums, kolektīva vadītāja vārds un uzvārds;

2.4.4. īss apraksts - motivēts pamatojums personas vai kolektīva apbalvošanai.

2.5. Ierosinājumus Pateicības raksta saņemšanai var iesniegt Domes deputāti, valsts un pašvaldības iestāžu vadītāji, reģistrētas nevalstiskās organizācijas, profesionālās asociācijas.

2.6. Ierosinājumi apbalvošanai iesniedzami ne vēlāk kā nedēļu pirms plānotā apbalvojuma pasniegšanas dienas.

2.7. Pateicības rakstu var piešķirt atkārtoti.

3. Goda raksts

3.1. Goda raksts ir apbalvojums par nopelniem un ieguldījumu tautsaimniecībā, veselības aizsardzībā, kultūrā, izglītībā, zinātnē, sociālajā aprūpē, uzņēmējdarbībā, sportā un sabiedriskajā darbā. Goda raksts pasniedzams arī jubileju reizēs (Pielikums Nr.2).

3.2. Goda rakstu piešķir ar Daugavpils pilsētas domes priekšsēdētāja rīkojumu.

3.3. Goda raksts var tikt piešķirts jebkurai fiziskai, juridiskai personai vai personu grupai, kolektīvam, kas šī Nolikuma noteiktajā kārtībā ieteikti apbalvojuma saņemšanai un par kuru apbalvošanu pieņemts lēmums.

3.4. Kandidātus apbalvošanai ar Goda rakstu var ieteikt Domes deputāti, valsts un pašvaldības iestāžu vadītāji, reģistrētas nevalstiskās organizācijas, profesionālās asociācijas.

3.5. Ierosinājumā jānorāda:

3.5.1. apbalvošanai pieteiktās fiziskās personas vārds, uzvārds, darbavieta un ieņemamais amats un citas ziņas, kas precīzi identificē šo personu;

3.5.2. apbalvošanai pieteiktās juridiskās personas nosaukums, atrašanās vieta, pārvaldes institūcijas vadītāja vārds un uzvārds;

3.5.3. apbalvošanai pieteiktā kolektīva nosaukums, kolektīva vadītāja vārds un uzvārds;

3.5.4. īss apraksts - motivēts pamatojums personas vai kolektīva apbalvošanai.

3.6. Ierosinājumi apbalvošanai iesniedzami Sabiedrisko attiecību nodaļā ne vēlāk kā nedēļu pirms plānotā apbalvojuma pasniegšanas dienas.

3.7. Kopā ar Goda rakstu var tikt pasniegta nozīme Sudraba goda zīme (lilija) (Pielikums

Nr.3).

3.8. Goda rakstu var piešķirt atkārtoti.

4. Gada balva

4.1. Gada balva tiek pasniegta šādās nominācijās:

4.1.1. IZGLĪTĪBĀ – par sasniegumiem pedagoģiskajā darbā, izciliem sasniegumiem mācību priekšmetu olimpiādēs, konkursos, par pilsētas vārda popularizēšanu valstī, pasaulē;

4.1.2. KULTŪRĀ – par aktīvu radošu darbību, par ieguldījumu pilsētas popularizēšanā valstī un pasaulē;

4.1.3. SPORTĀ – par izciliem sasniegumiem un pilsētas vārda popularizēšanu pasaulē;

4.1.4. TAUTSAIMNIECĪBĀ – par ieguldījumu pilsētas iedzīvotāju labklājības nodrošināšanā, pilsētas uzņēmumu un infrastruktūras attīstībā;

4.1.5. VESELĪBAS AIZSARDZĪBĀ UN SOCIĀLAJĀ APRŪPĒ – par ieguldīto darbu pilsētas iedzīvotāju sociālās labklājības nodrošināšanā un veselības aprūpē;

4.1.6. SABIEDRISKAJĀ DARBĪBĀ – par aktīvu sabiedrisko darbību un ieguldījumu pilsētas vārda popularizēšanā valstī un pasaulē.

4.2. Izvirzīt apbalvojamo personu Gada balvas piešķiršanai var Domes deputāti, Domes komitejas, komisijas, Daugavpilī reģistrētās juridiskās personas, valsts un pašvaldību institūcijas vai iedzīvotāji (ne mazāk kā 5 pilngadīgas personas, kuru dzīvesvieta deklarēta Daugavpils pilsētas administratīvajā teritorijā, kuri parakstījuši iesniegumu, norādot paraksta atšifrējumu, deklarētās dzīvesvietas adresi un kontaktālruni).

4.3. Iesniedzot ierosinājumu par personas apbalvošanu ar Gada balvu, jānorāda:

4.3.1. apbalvojamās personas vārds, uzvārds, darbavieta, ieņemamais amats vai nodarbošanās;

4.3.2. nominācija, kādā ierosināts piešķirt personai Gada balvu;

4.3.3. iesniedzēja – fiziskās personas vārds, uzvārds, ieņemamais amats un dzīvesvieta vai juridiskās personas nosaukums, reģistrācijas numurs un juridiskā adrese;

4.3.4. klāt jāpievieno rekomendācijas raksts, kurā jāsniedz pamatojums un izvirzītās personas sasniegumu un nopelnu apraksts.

4.4. Ierosinājumus par Gada balvas piešķiršanu ir jāiesniedz Daugavpils pilsētas domē, K.Valdemāra ielā 1, Daugavpilī līdz katra gada 15.oktobrim.

4.5. Iesniegtos pieteikumus apkopo un izvērtē ar Daugavpils pilsētas domes priekšsēdētāja rīkojumu izveidotā Apbalvojumu piešķiršanas padome. Lēmumu par Gada balvas piešķiršanu izskata Izglītības un kultūras jautājumu komitejā un Finanšu komitejā. Lēmumu par Gada balvas piešķiršanu pieņem Dome.

(grozīts ar 2019.gada 17.janvāra lēmumu Nr.2)

4.6. Izvērtējot iesniegtos pretendentes, atsevišķā gadā var tikt pieņemts lēmums vienā nominācijā balvu pasniegt vairākiem pretendentiem. Kādā no nominācijām balvu var nepiešķirt nevienam.

4.7. Gada balvu pasniedz Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienai veltītajā svinīgajā pasākumā.

4.8. Gada balvas atribūti ir apliecinājuma raksts (Pielikums Nr.4) un nozīme Zelta goda zīme (lilija) (Pielikums Nr.5).

4.9. Personai, kurai Gada balva ir jau vienreiz piešķirta, to var piešķirt atkārtoti ne agrāk kā pēc trim gadiem.

5. Apbalvojums “Goda daugavpilietis”

5.1. Apbalvojumu “Goda daugavpilietis” piešķir fiziskām personām par sevišķiem nopelniem Daugavpils labā, kas var izpausties valsts, pašvaldības, sabiedriskajā, kultūras, izglītības, zinātnes vai saimnieciskajā un citā darbā. Par nopelniem uzskatāms gan izcils darbs, gan ilgstoša, priekšzīmīga un panākumiem bagāta darbība.

5.2. Apbalvojumu “Goda daugavpilietis” var piešķirt ne tikai Daugavpils iedzīvotājiem, bet arī augstām Latvijas un ārvalstu amatpersonām, kā arī sadraudzības pilsētu vadītājiem.

5.3. Kandidātus apbalvojumam “Goda daugavpilietis” piešķiršanai var izvirzīt Domes deputāti, Domes komitejas, komisijas, Daugavpilī reģistrētās juridiskās personas, valsts un pašvaldību institūcijas vai ne mazāk kā 10 pilngadīgas personas, kuru dzīvesvieta deklarēta Daugavpils pilsētas administratīvajā teritorijā, atšifrējot parakstu, norādot dzīvesvietas adresi un kontakttālruni).

5.4. Kandidātu izvirzīšana notiek rakstveidā, iesniedzot iesniegumu Daugavpils pilsētas domē, K.Valdemāra ielā 1, Daugavpilī, darba dienās, 30 dienu laikā, pēc kandidātu pieteikšanas izsludināšanas domes mājas lapā un vietējos plašsaziņas līdzekļos.

5.5. Izvirzot personu par kandidātu apbalvojuma saņemšanai, nepieciešams norādīt:

5.5.1. izvirzāmā kandidāta vārds, uzvārds, dzimšanas datums, nodarbošanās, dzīvesvieta, kontaktinformācija;

5.5.2. kandidāta dzīves apraksts;

5.5.3. kandidāta sabiedrisko aktivitāšu apraksts, par kurām ierosināts piešķirt apbalvojumu „Goda daugavpilietis”;

5.5.4. informācija par kandidāta pieteicēju (pieteicējiem).

5.6. Iesniegtos pieteikumus apkopo un izvērtē ar Daugavpils pilsētas domes priekšsēdētāja rīkojumu izveidotā Apbalvojumu piešķiršanas padome. Lēmumu par apbalvojuma “Goda daugavpilietis” piešķiršanu izskata Izglītības un kultūras jautājumu komitejā un Finanšu komitejā. Apbalvojumu “Goda daugavpilietis” piešķir ar Domes lēmumu.

(grozīts ar 2019.gada 17.janvāra lēmumu Nr.2)

5.7. Izskatot pieteikumus par apbalvojuma „Goda daugavpilietis” piešķiršanu, Apbalvojumu piešķiršanas padome vērtē:

5.7.1. pilsoniskā un sabiedriskā aktivitāte;

5.7.2. ieguldījums kultūras, izglītības un saimnieciskajā darbā, kā arī pilsētas attīstībā kopumā;

5.7.3. pozitīva pilsētas tēla veidošana un pilsētas vārda popularizēšana;

5.7.4. profesionālā darbība;

5.7.5. ilggadējs un panākumiem vainagots darbs Daugavpils labā;

5.7.6. citi īpaši nopelni.

5.8. Apbalvojumu "Goda daugavpilietis" piešķir vienu reizi piecos gados (pilsētas jubileju gados) ne vairāk kā 15 personām, apbalvojumu pasniedz Daugavpils pilsētas svētku svinību ietvaros.

5.9. Apbalvojums “Goda daugavpilietis” Latvijas un ārvalstu amatpersonām, kā arī sadraudzības pilsētu vadītājiem var tikt piešķirts pilsētas jubilejas gadu starplaikā, pieņemot par to Domes lēmumu.

5.10. Goda daugavpilietim pasniedz nozīmi Goda daugavpilietis (Pielikums Nr.6) un apliecinājuma rakstu par apbalvojuma „Goda daugavpilietis” piešķiršanu, kā arī, sasniedzot 50, 60, 65 gadu vecumu un turpmākajos jubilejas gados, piešķir naudas balvu 50,00 EUR apmēra no pašvaldības budžeta šiem mērķiem paredzētiem līdzekļiem. (Pielikums Nr.7).

(grozīts ar 13.04.2017. lēmumu Nr.164)

5.11. Apbalvojumu „Goda daugavpilietis” vienai personai piešķir vienu reizi.

6. Apbalvojums “Mūža ieguldījums”

6.1. Apbalvojumu “Mūža ieguldījums” pasniedz par darbu Daugavpils pilsētas labā un sakarā ar nozīmīgu dzīves un darba jubileju.

6.2. Izvirzīt kandidātu apbalvojuma “Mūža ieguldījums” piešķiršanai var Daugavpilī reģistrētās juridiskās personas, valsts un pašvaldību institūcijas.

6.3. Izvirzot personu par kandidātu apbalvojuma “Mūža ieguldījums” saņemšanai, nepieciešams norādīt:

6.3.1. apbalvojamās personas vārds, uzvārds, darbavieta, ieņemamais amats vai nodarbošanās;

6.3.2. iesniedzēja – nosaukums, reģistrācijas numurs un juridiskā adrese.

6.4. iesniegumam jāpievieno rekomendācijas raksts, kurā jāsniedz pamatojums un izvirzītās personas sasniegumu un nopelnu apraksts.

6.5. Ierosinājumi apbalvošanai iesniedzami Daugavpils pilsētas domē, K.Valdemāra ielā 1, Daugavpilī, ne vēlāk kā 30 dienas pirms plānotā apbalvojuma pasniegšanas dienas.

6.6. Iesniegtos pieteikumus apkopo un izvērtē ar Daugavpils pilsētas domes priekšsēdētāja rīkojumu izveidotā Apbalvojumu piešķiršanas padome. Lēmumu par apbalvojuma “Mūža ieguldījums” piešķiršanu izskata Izglītības un kultūras jautājumu komitejā un Finanšu komitejā. Apbalvojumu “Mūža ieguldījums” piešķir ar Domes lēmumu.

(grozīts ar 2019.gada 17.janvāra lēmumu Nr.2)

6.7. Apbalvojumu “Mūža ieguldījums” pasniedz svinīgos apstākļos.

6.8. Apbalvojuma “Mūža ieguldījums” atribūti ir balva (Pielikums Nr.8, Pielikums Nr.9) un apliecinājuma raksts (Pielikums Nr.10).

6.9. Apbalvojumu „Mūža ieguldījums” vienai personai piešķir vienu reizi.

Pielikumā:

1. Pateicības raksta paraugs;
2. Goda raksta paraugs;
3. Nozīmes Sudraba goda zīme (lilija) zīmējums;
4. Apliecinājuma raksta Gada balva paraugs;
5. Nozīmes Zelta goda zīme (lilija) zīmējums;
6. Nozīmes Goda daugavpilietis zīmējums;
7. Apliecinājuma raksta Goda daugavpilietis paraugs;
8. Balvas “Mūža ieguldījums” attēls;
9. Balvas Mūža ieguldījums rasējums;
10. Apliecinājuma raksta Mūža ieguldījums paraugs.

Daugavpils pilsētas domes
Priekšsēdētājs

(personiskais paraksts)

J.Lāčplēsis

LATVIJAS REPUBLIKAS DAUGAVPILS PILSĒTAS DOME

Reģ. Nr. 90000077325, K. Valdemāra iela 1, Daugavpils, LV-5401, tālrunis 65404344, 65404346, fakss 65421941
e-pasts: info@daugavpils.lv www.daugavpils.lv

2010.gada 22.aprīlī
Daugavpilī

Nolikums Nr.5

APSTIPRINĀTS
ar Daugavpils pilsētas domes
2010.gada 22.aprīļa
lēmumu Nr.279
(protokols Nr.10 32.§)

Grozīts ar:
13.10.2016. lēmumu Nr.556,
13.04.2017. lēmumu Nr.164

NOLIKUMS PAR DAUGAVPILS PILSĒTAS DOMES APBALVOJUMIEM

1. Vispārīgie jautājumi

1.5. Šis Nolikums nosaka Daugavpils pilsētas domes apbalvojumu piešķiršanas un pasniegšanas kārtību.

1.6. Daugavpils pilsētas domes apbalvojumi ir:

1.6.1. Pateicības raksts;

1.6.2. Goda raksts;

1.6.3. Gada balva;

1.6.4. Goda daugavpilietis;

1.6.5. Mūža ieguldījums.

1.7. Daugavpils pilsētas domes apbalvojumus pasniedz Domes priekšsēdētājs, Domes priekšsēdētāja vietnieks, pašvaldības izpilddirektors vai cita Domes priekšsēdētāja pilnvarota persona.

1.8. Katrs apbalvojums tiek ieregistrēts apbalvojumu reģistrā, norādot apbalvotās fiziskās personas vārdu, uzvārdu, kolektīva vai juridiskās personas nosaukumu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi, apbalvojuma veidu, apbalvojuma saņemšanas pamatojumu un datumu.

1.9. Kopā ar Daugavpils pilsētas domes apbalvojumu Gada balva, Goda daugavpilietis un Mūža ieguldījums tiek piešķirta naudas balva no pašvaldības budžeta šiem mērķiem paredzētiem līdzekļiem.

(grozīts ar 2016.gada 13.oktobra lēmumu Nr.556)

3. Pateicības raksts

2.8. Daugavpils pilsētas domes rakstiska pateicība par godprātīgu darbu, aktīvu dalību pašvaldības rīkotajos pasākumos, atbalstu Daugavpils pilsētai, par sadarbību ar Daugavpils pilsētas domi (Pielikums Nr.1).

2.9. Pateicības rakstu piešķir ar Daugavpils pilsētas domes priekšsēdētāja rīkojumu.

2.10. Pateicības raksts var tikt piešķirts fiziskai, juridiskai personai vai personu grupai, kolektīvam, kas šī Nolikuma noteiktajā kārtībā ieteikti apbalvojuma saņemšanai un par kuru apbalvošanu pieņemts lēmums.

2.11. Pateicības rakstu piešķir, pamatojoties uz motivētu iesniegumu, kurā jānorāda:

2.11.1. apbalvošanai pieteiktās fiziskās personas vārds, uzvārds, darbavieta un ieņemamais amats un citas ziņas, kas precīzi identificē šo personu;

2.11.2. apbalvošanai pieteiktās juridiskās personas nosaukums, atrašanās vieta, pārvaldes institūcijas vadītāja vārds un uzvārds;

2.11.3. apbalvošanai pieteiktā kolektīva nosaukums, kolektīva vadītāja vārds un uzvārds;

2.11.4. īss apraksts - motivēts pamatojums personas vai kolektīva apbalvošanai.

2.12. Ierosinājumus Pateicības raksta saņemšanai var iesniegt Domes deputāti, valsts un pašvaldības iestāžu vadītāji, reģistrētas nevalstiskās organizācijas, profesionālās asociācijas.

2.13. Ierosinājumi apbalvošanai iesniedzami ne vēlāk kā nedēļu pirms plānotā apbalvojuma pasniegšanas dienas.

2.14. Pateicības rakstu var piešķirt atkārtoti.

4. Goda raksts

3.9. Goda raksts ir apbalvojums par nopelniem un ieguldījumu tautsaimniecībā, veselības aizsardzībā, kultūrā, izglītībā, zinātnē, sociālajā aprūpē, uzņēmējdarbībā, sportā un sabiedriskajā darbā. Goda raksts pasniedzams arī jubileju reizēs (Pielikums Nr.2).

3.10. Goda rakstu piešķir ar Daugavpils pilsētas domes priekšsēdētāja rīkojumu.

3.11. Goda raksts var tikt piešķirts jebkurai fiziskai, juridiskai personai vai personu grupai, kolektīvam, kas šī Nolikuma noteiktajā kārtībā ieteikti apbalvojuma saņemšanai un par kuru apbalvošanu pieņemts lēmums.

3.12. Kandidātus apbalvošanai ar Goda rakstu var ieteikt Domes deputāti, valsts un pašvaldības iestāžu vadītāji, reģistrētas nevalstiskās organizācijas, profesionālās asociācijas.

3.13. Ierosinājumā jānorāda:

3.13.1. apbalvošanai pieteiktās fiziskās personas vārds, uzvārds, darbavieta un ieņemamais amats un citas ziņas, kas precīzi identificē šo personu;

3.13.2. apbalvošanai pieteiktās juridiskās personas nosaukums, atrašanās vieta, pārvaldes institūcijas vadītāja vārds un uzvārds;

3.13.3. apbalvošanai pieteiktā kolektīva nosaukums, kolektīva vadītāja vārds un uzvārds;

3.13.4. īss apraksts - motivēts pamatojums personas vai kolektīva apbalvošanai.

3.14. Ierosinājumi apbalvošanai iesniedzami Sabiedrisko attiecību nodaļā ne vēlāk kā nedēļu pirms plānotā apbalvojuma pasniegšanas dienas.

3.15. Kopā ar Goda rakstu var tikt pasniegta nozīme Sudraba goda zīme (lilija) (Pielikums Nr.3).

3.16. Goda rakstu var piešķirt atkārtoti.

5. Gada balva

4.10. Gada balva tiek pasniegta šādās nominācijās:

4.10.1. IZGLĪTĪBĀ – par sasniegumiem pedagoģiskajā darbā, izciliem sasniegumiem mācību priekšmetu olimpiādēs, konkursos, par pilsētas vārda popularizēšanu valstī, pasaulē;

4.10.2. KULTŪRĀ – par aktīvu radošu darbību, par ieguldījumu pilsētas popularizēšanā valstī un pasaulē;

4.10.3. SPORTĀ – par izciliem sasniegumiem un pilsētas vārda popularizēšanu pasaulē;

4.10.4. TAUTSAIMNIECĪBĀ – par ieguldījumu pilsētas iedzīvotāju labklājības nodrošināšanā, pilsētas uzņēmumu un infrastruktūras attīstībā;

4.10.5. VESELĪBAS AIZSARDZĪBĀ UN SOCIĀLAJĀ APRŪPĒ – par ieguldīto darbu pilsētas iedzīvotāju sociālās labklājības nodrošināšanā un veselības aprūpē;

4.10.6. SABIEDRISKAJĀ DARBĪBĀ – par aktīvu sabiedrisko darbību un ieguldījumu pilsētas vārda popularizēšanā valstī un pasaulē.

4.11. Izvirzīt apbalvojamo personu Gada balvas piešķiršanai var Domes deputāti, Domes komitejas, komisijas, Daugavpilī reģistrētās juridiskās personas, valsts un pašvaldību institūcijas vai iedzīvotāji (ne mazāk kā 5 pilngadīgas personas, kuru dzīvesvieta deklarēta Daugavpils pilsētas administratīvajā teritorijā, kuri parakstījuši iesniegumu, norādot paraksta atšifrējumu, deklarētās dzīvesvietas adresi un kontaktātlruni).

4.12. Iesniedzot ierosinājumu par personas apbalvošanu ar Gada balvu, jānorāda:

4.12.1. apbalvojamās personas vārds, uzvārds, darbavieta, ieņemamais amats vai nodarbošanās;

4.12.2. nominācija, kādā ierosināts piešķirt personai Gada balvu;

4.12.3. iesniedzēja – fiziskās personas vārds, uzvārds, ieņemamais amats un dzīvesvieta vai juridiskās personas nosaukums, reģistrācijas numurs un juridiskā adrese;

4.12.4. klāt jāpievieno rekomendācijas raksts, kurā jāsniedz pamatojums un izvirzītās personas sasniegumu un nopelnu apraksts.

4.13. Ierosinājumus par Gada balvas piešķiršanu ir jāiesniedz Daugavpils pilsētas domē, K.Valdemāra ielā 1, Daugavpilī līdz katra gada 15.oktobrim.

4.14. Iesniegtos pieteikumus apkopo un izvērtē ar Daugavpils pilsētas domes priekšsēdētāja rīkojumu izveidotā Apbalvojumu piešķiršanas padome. Lēmumu par Gada balvas piešķiršanu izskata Izglītības un kultūras jautājumu komitejā. Lēmumu par Gada balvas piešķiršanu pieņem Dome.

4.15. Izvērtējot iesniegtos pretendentes, atsevišķā gadā var tikt pieņemts lēmums vienā nominācijā balvu pasniegt vairākiem pretendentiem. Kādā no nominācijām balvu var nepiešķirt nevienam.

4.16. Gada balvu pasniedz Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienai veltītajā svinīgajā pasākumā.

4.17. Gada balvas atribūti ir apliecinājuma raksts (Pielikums Nr.4) un nozīme Zelta goda zīme (lilija) (Pielikums Nr.5).

4.18. Personai, kurai Gada balva ir jau vienreiz piešķirta, to var piešķirt atkārtoti ne agrāk kā pēc trim gadiem.

6. Apbalvojums “Goda daugavpīlietis”

5.12. Apbalvojumu “Goda daugavpīlietis” piešķir fiziskām personām par sevišķiem nopelniem Daugavpils labā, kas var izpausties valsts, pašvaldības, sabiedriskajā, kultūras,

izglītības, zinātnes vai saimnieciskajā un citā darbā. Par nopelniem uzskatāms gan izcils darbs, gan ilgstoša, priekšzīmīga un panākumiem bagāta darbība.

5.13. Apbalvojumu "Goda daugavpilietis" var piešķirt ne tikai Daugavpils iedzīvotājiem, bet arī augstām Latvijas un ārvalstu amatpersonām, kā arī sadraudzības pilsētu vadītājiem.

5.14. Kandidātus apbalvojumam "Goda daugavpilietis" piešķiršanai var izvirzīt Domes deputāti, Domes komitejas, komisijas, Daugavpilī reģistrētās juridiskās personas, valsts un pašvaldību institūcijas vai ne mazāk kā 10 pilngadīgas personas, kuru dzīvesvieta deklarēta Daugavpils pilsētas administratīvajā teritorijā, atšifrējot parakstu, norādot dzīvesvietas adresi un kontakttālruni).

5.15. Kandidātu izvirzīšana notiek rakstveidā, iesniedzot iesniegumu Daugavpils pilsētas domē, K.Valdemāra ielā 1, Daugavpilī, darba dienās, 30 dienu laikā, pēc kandidātu pieteikšanas izsludināšanas domes mājas lapā un vietējos plašsaziņas līdzekļos.

5.16. Izvirzot personu par kandidātu apbalvojuma saņemšanai, nepieciešams norādīt:

5.16.1. izvirzāmā kandidāta vārds, uzvārds, dzimšanas datums, nodarbošanās, dzīvesvieta, kontaktinformācija;

5.16.2. kandidāta dzīves apraksts;

5.16.3. kandidāta sabiedrisko aktivitāšu apraksts, par kurām ierosināts piešķirt apbalvojumu „Goda daugavpilietis”;

5.16.4. informācija par kandidāta pieteicēju (pieteicējiem).

5.17. Iesniegtos pieteikumus apkopo un izvērtē ar Daugavpils pilsētas domes priekšsēdētāja rīkojumu izveidotā Apbalvojumu piešķiršanas padome. Lēmumu par apbalvojuma "Goda daugavpilietis" piešķiršanu izskata Izglītības un kultūras jautājumu komitejā. Apbalvojumu "Goda daugavpilietis" piešķir ar Domes lēmumu.

5.18. Izskatot pieteikumus par apbalvojuma „Goda daugavpilietis” piešķiršanu, Apbalvojumu piešķiršanas padome vērtē:

5.18.1. pilsoniskā un sabiedriskā aktivitāte;

5.18.2. ieguldījums kultūras, izglītības un saimnieciskajā darbā, kā arī pilsētas attīstībā kopumā;

5.18.3. pozitīva pilsētas tēla veidošana un pilsētas vārda popularizēšana;

5.18.4. profesionālā darbība;

5.18.5. ilggadējs un panākumiem vainagots darbs Daugavpils labā;

5.18.6. citi īpaši nopelni.

5.19. Apbalvojumu "Goda daugavpilietis" piešķir vienu reizi piecos gados (pilsētas jubileju gados) ne vairāk kā 15 personām, apbalvojumu pasniedz Daugavpils pilsētas svētku svinību ietvaros.

5.20. Apgalvojums "Goda daugavpilietis" Latvijas un ārvalstu amatpersonām, kā arī sadraudzības pilsētu vadītājiem var tikt piešķirts pilsētas jubilejas gadu starplaikā, pieņemot par to Domes lēmumu.

5.21. Goda daugavpilietim pasniedz nozīmi Goda daugavpilietis (Pielikums Nr.6) un apliecinājuma rakstu par apbalvojuma „Goda daugavpilietis” piešķiršanu, kā arī, sasniedzot 50, 60, 65 gadu vecumu un turpmākajos jubilejas gados, piešķir naudas balvu 50,00 EUR apmēra no pašvaldības budžeta šiem mērķiem paredzētiem līdzekļiem. (Pielikums Nr.7).

(grozīts ar 13.04.2017. lēmumu Nr.164)

5.22. Apbalvojumu „Goda daugavpilietis” vienai personai piešķir vienu reizi.

6. Apbalvojums "Mūža ieguldījums"

6.1. Apbalvojumu "Mūža ieguldījums" pasniedz par darbu Daugavpils pilsētas labā un sakarā ar nozīmīgu dzīves un darba jubileju.

6.2. Izvirzīt kandidātu apbalvojuma “Mūža ieguldījums” piešķiršanai var Daugavpilī reģistrētās juridiskās personas, valsts un pašvaldību institūcijas.

6.3. Izvirzot personu par kandidātu apbalvojuma “Mūža ieguldījums” saņemšanai, nepieciešams norādīt:

6.3.1. apbalvojamās personas vārds, uzvārds, darbavieta, ieņemamais amats vai nodarbošanās;

6.4.2. iesniedzēja – nosaukums, reģistrācijas numurs un juridiskā adrese.

6.5. iesniegumam jāpievieno rekomendācijas raksts, kurā jāsniedz pamatojums un izvirzītās personas sasniegumu un nopelnu apraksts.

6.5. Ierosinājumi apbalvošanai iesniedzami Daugavpils pilsētas domē, K.Valdemāra ielā 1, Daugavpilī, ne vēlāk kā 30 dienas pirms plānotā apbalvojuma pasniegšanas dienas.

6.6. Lēmumu par apbalvojuma “Mūža ieguldījums” piešķiršanu izskata Izglītības un kultūras jautājumu komitejā. Apbalvojumu “Mūža ieguldījums” piešķir ar Domes lēmumu.

6.7. Apbalvojumu “Mūža ieguldījums” pasniedz svinīgos apstākļos.

6.8. Apbalvojuma “Mūža ieguldījums” atribūti ir balva (Pielikums Nr.8, Pielikums Nr.9) un apliecinājuma raksts (Pielikums Nr.10).

6.9. Apbalvojumu „Mūža ieguldījums” vienai personai piešķir vienu reizi.

Pielikumā:

11. Pateicības raksta paraugs;
12. Goda raksta paraugs;
13. Nozīmes Sudraba goda zīme (lilija) zīmējums;
14. Apliecinājuma raksta Gada balva paraugs;
15. Nozīmes Zelta goda zīme (lilija) zīmējums;
16. Nozīmes Goda daugavpilietis zīmējums;
17. Apliecinājuma raksta Goda daugavpilietis paraugs;
18. Balvas “Mūža ieguldījums” attēls;
19. Balvas Mūža ieguldījums rasējums;
20. Apliecinājuma raksta Mūža ieguldījums paraugs.

Daugavpils pilsētas domes
Priekšsēdētājs

(personiskais paraksts)

J.Lāčplēsis

**LATVIJAS REPUBLIKAS
DAUGAVPILS PILSĒTAS DOME**

Reģ. Nr. 90000077325, K. Valdemāra iela 1, Daugavpils, LV-5401, tālrunis 65404344, 65404346, fakss 65421941
e-pasts: info@daugavpils.lv www.daugavpils.lv

2010.gada 22.aprīlī
Daugavpilī

Nolikums Nr.5

APSTIPRINĀTS
ar Daugavpils pilsētas domes
2010.gada 22.aprīļa
lēmumu Nr.279
(protokols Nr.10 32.§)

**NOLIKUMS
PAR DAUGAVPILS PILSĒTAS DOMES APBALVOJUMIEM**

1. Vispārīgie jautājumi

1.10. Šis Nolikums nosaka Daugavpils pilsētas domes apbalvojumu piešķiršanas un pasniegšanas kārtību.

1.11. Daugavpils pilsētas domes apbalvojumi ir:

- 1.11.1. Pateicības raksts;
- 1.11.2. Goda raksts;
- 1.11.3. Gada balva;
- 1.11.4. Goda daugavpilietis;
- 1.11.5. Mūža ieguldījums.

1.12. Daugavpils pilsētas domes apbalvojumus pasniedz Domes priekšsēdētājs, Domes priekšsēdētāja vietnieks, pašvaldības izpilddirektors vai cita Domes priekšsēdētāja pilnvarota persona.

1.13. Katrs apbalvojums tiek iereģistrēts apbalvojumu reģistrā, norādot apbalvotās fiziskās personas vārdu, uzvārdu, kolektīva vai juridiskās personas nosaukumu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi, apbalvojuma veidu, apbalvojuma saņemšanas pamatojumu un datumu.

4. Pateicības raksts

2.15. Daugavpils pilsētas domes rakstiska pateicība par godprātīgu darbu, aktīvu dalību pašvaldības rīkotajos pasākumos, atbalstu Daugavpils pilsētai, par sadarbību ar Daugavpils pilsētas domi (Pielikums Nr.1).

2.16. Pateicības rakstu piešķir ar Daugavpils pilsētas domes priekšsēdētāja rīkojumu.

2.17. Pateicības raksts var tikt piešķirts fiziskai, juridiskai personai vai personu grupai, kolektīvam, kas šī Nolikuma noteiktajā kārtībā ieteikti apbalvojuma saņemšanai un par kuru apbalvošanu pieņemts lēmums.

2.18. Pateicības rakstu piešķir, pamatojoties uz motivētu iesniegumu, kurā jānorāda:

2.18.1. apbalvošanai pieteiktās fiziskās personas vārds, uzvārds, darbavieta un ieņemamais amats un citas ziņas, kas precīzi identificē šo personu;

2.18.2. apbalvošanai pieteiktās juridiskās personas nosaukums, atrašanās vieta, pārvaldes institūcijas vadītāja vārds un uzvārds;

2.18.3. apbalvošanai pieteiktā kolektīva nosaukums, kolektīva vadītāja vārds un uzvārds;

2.18.4. īss apraksts - motivēts pamatojums personas vai kolektīva apbalvošanai.

2.19. Ierosinājumus Pateicības raksta saņemšanai var iesniegt Domes deputāti, valsts un pašvaldības iestāžu vadītāji, reģistrētas nevalstiskās organizācijas, profesionālās asociācijas.

2.20. Ierosinājumi apbalvošanai iesniedzami ne vēlāk kā nedēļu pirms plānotā apbalvojuma pasniegšanas dienas.

2.21. Pateicības rakstu var piešķirt atkārtoti.

5. Goda raksts

3.17. Goda raksts ir apbalvojums par nopelniem un ieguldījumu tautsaimniecībā, veselības aizsardzībā, kultūrā, izglītībā, zinātnē, sociālajā aprūpē, uzņēmējdarbībā, sportā un sabiedriskajā darbā. Goda raksts pasniedzams arī jubileju reizēs (Pielikums Nr.2).

3.18. Goda rakstu piešķir ar Daugavpils pilsētas domes priekšsēdētāja rīkojumu.

3.19. Goda raksts var tikt piešķirts jebkurai fiziskai, juridiskai personai vai personu grupai, kolektīvam, kas šī Nolikuma noteiktajā kārtībā ieteikti apbalvojuma saņemšanai un par kuru apbalvošanu pieņemts lēmums.

3.20. Kandidātus apbalvošanai ar Goda rakstu var ieteikt Domes deputāti, valsts un pašvaldības iestāžu vadītāji, reģistrētas nevalstiskās organizācijas, profesionālās asociācijas.

3.21. Ierosinājumā jānorāda:

3.21.1. apbalvošanai pieteiktās fiziskās personas vārds, uzvārds, darbavieta un ieņemamais amats un citas ziņas, kas precīzi identificē šo personu;

3.21.2. apbalvošanai pieteiktās juridiskās personas nosaukums, atrašanās vieta, pārvaldes institūcijas vadītāja vārds un uzvārds;

3.21.3. apbalvošanai pieteiktā kolektīva nosaukums, kolektīva vadītāja vārds un uzvārds;

3.21.4. īss apraksts - motivēts pamatojums personas vai kolektīva apbalvošanai.

3.22. Ierosinājumi apbalvošanai iesniedzami Sabiedrisko attiecību nodaļā ne vēlāk kā nedēļu pirms plānotā apbalvojuma pasniegšanas dienas.

3.23. Kopā ar Goda rakstu var tikt pasniegta nozīme Sudraba goda zīme (lilija) (Pielikums Nr.3).

3.24. Goda rakstu var piešķirt atkārtoti.

6. Gada balva

4.19. Gada balva tiek pasniegta šādās nominācijās:

4.19.1. IZGLĪTĪBĀ – par sasniegumiem pedagoģiskajā darbā, izciliem sasniegumiem mācību priekšmetu olimpiādēs, konkursos, par pilsētas vārda popularizēšanu valstī, pasaulē;

4.19.2. KULTŪRĀ – par aktīvu radošu darbību, par ieguldījumu pilsētas popularizēšanā valstī un pasaulē;

4.19.3. SPORTĀ – par izciliem sasniegumiem un pilsētas vārda popularizēšanu pasaulē;

4.19.4. TAUTSAIMNIECĪBĀ – par ieguldījumu pilsētas iedzīvotāju labklājības nodrošināšanā, pilsētas uzņēmumu un infrastruktūras attīstībā;

4.19.5. VESELĪBAS AIZSARDZĪBĀ UN SOCIĀLAJĀ APRŪPĒ – par ieguldīto darbu pilsētas iedzīvotāju sociālās labklājības nodrošināšanā un veselības aprūpē;

4.19.6. SABIEDRISKAJĀ DARBĪBĀ – par aktīvu sabiedrisko darbību un ieguldījumu pilsētas vārda popularizēšanā valstī un pasaulē.

4.20. Izvirzīt apbalvojamo personu Gada balvas piešķiršanai var Domes deputāti, Domes komitejas, komisijas, Daugavpilī reģistrētās juridiskās personas, valsts un pašvaldību institūcijas vai iedzīvotāji (ne mazāk kā 5 pilngadīgas personas, kuru dzīvesvieta deklarēta Daugavpils pilsētas administratīvajā teritorijā, kuri parakstījuši iesniegumu, norādot paraksta atšifrējumu, deklarētās dzīvesvietas adresi un kontaktālruni).

4.21. Iesniedzot ierosinājumu par personas apbalvošanu ar Gada balvu, jānorāda:

4.21.1. apbalvojamās personas vārds, uzvārds, darbavieta, ieņemamais amats vai nodarbošanās;

4.21.2. nominācija, kādā ierosināts piešķirt personai Gada balvu;

4.21.3. iesniedzēja – fiziskās personas vārds, uzvārds, ieņemamais amats un dzīvesvieta vai juridiskās personas nosaukums, reģistrācijas numurs un juridiskā adrese;

4.21.4. klāt jāpievieno rekomendācijas raksts, kurā jāsniedz pamatojums un izvirzītās personas sasniegumu un nopelni apraksts.

4.22. Ierosinājumus par Gada balvas piešķiršanu ir jāiesniedz Daugavpils pilsētas domē, K.Valdemāra ielā 1, Daugavpilī līdz katra gada 15.oktobrim.

4.23. Iesniegtos pieteikumus apkopo un izvērtē ar Daugavpils pilsētas domes priekšsēdētāja rīkojumu izveidotā Apbalvojumu piešķiršanas padome. Lēmumu par Gada balvas piešķiršanu izskata Izglītības un kultūras jautājumu komitejā. Lēmumu par Gada balvas piešķiršanu pieņem Dome.

4.24. Izvērtējot iesniegtos pretendentes, atsevišķā gadā var tikt pieņemts lēmums vienā nominācijā balvu pasniegt vairākiem pretendentiem. Kādā no nominācijām balvu var nepiešķirt nevienam.

4.25. Gada balvu pasniedz Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienai veltītajā svinīgajā pasākumā.

4.26. Gada balvas atribūti ir apliecinājuma raksts (Pielikums Nr.4) un nozīme Zelta goda zīme (lilija) (Pielikums Nr.5).

4.27. Personai, kurai Gada balva ir jau vienreiz piešķirta, to var piešķirt atkārtoti ne agrāk kā pēc trim gadiem.

7. Apbalvojums “Goda daugavpilietis”

5.23. Apbalvojumu “Goda daugavpilietis” piešķir fiziskām personām par sevišķiem nopelniem Daugavpils labā, kas var izpausties valsts, pašvaldības, sabiedriskajā, kultūras, izglītības, zinātnes vai saimnieciskajā un citā darbā. Par nopelniem uzskatāms gan izcils darbs, gan ilgstoša, priekšzīmīga un panākumiem bagāta darbība.

5.24. Apbalvojumu “Goda daugavpilietis” var piešķirt ne tikai Daugavpils iedzīvotājiem, bet arī augstām Latvijas un ārvalstu amatpersonām, kā arī sadraudzības pilsētu vadītājiem.

5.25. Kandidātus apbalvojumam “Goda daugavpilietis” piešķiršanai var izvirzīt Domes deputāti, Domes komitejas, komisijas, Daugavpilī reģistrētās juridiskās personas, valsts un pašvaldību institūcijas vai ne mazāk kā 10 pilngadīgas personas, kuru dzīvesvieta deklarēta Daugavpils pilsētas administratīvajā teritorijā, atšifrējot parakstu, norādot dzīvesvietas adresi un kontaktālruni).

5.26. Kandidātu izvirzīšana notiek rakstveidā, iesniedzot iesniegumu Daugavpils pilsētas

domē, K.Valdemāra ielā 1, Daugavpilī, darba dienās, 30 dienu laikā, pēc kandidātu pieteikšanas izsludināšanas domes mājas lapā un vietējos plašsaziņas līdzekļos.

5.27. Izvirzot personu par kandidātu apbalvojuma saņemšanai, nepieciešams norādīt:

5.27.1. izvirzāmā kandidāta vārds, uzvārds, dzimšanas datums, nodarbošanās, dzīvesvieta, kontaktinformācija;

5.27.2. kandidāta dzīves apraksts;

5.27.3. kandidāta sabiedrisko aktivitāšu apraksts, par kurām ierosināts piešķirt apbalvojumu „Goda daugavpiliētis”;

5.27.4. informācija par kandidāta pieteicēju (pieteicējiem).

5.28. Iesniegtos pieteikumus apkopo un izvērtē ar Daugavpils pilsētas domes priekšsēdētāja rīkojumu izveidotā Apbalvojumu piešķiršanas padome. Lēmumu par apbalvojuma “Goda daugavpiliētis” piešķiršanu izskata Izglītības un kultūras jautājumu komitejā. Apbalvojumu “Goda daugavpiliētis” piešķir ar Domes lēmumu.

5.29. Izskatot pieteikumus par apbalvojuma „Goda daugavpiliētis” piešķiršanu, Apbalvojumu piešķiršanas padome vērtē:

5.29.1. pilsoniskā un sabiedriskā aktivitāte;

5.29.2. ieguldījums kultūras, izglītības un saimnieciskajā darbā, kā arī pilsētas attīstībā kopumā;

5.29.3. pozitīva pilsētas tēla veidošana un pilsētas vārda popularizēšana;

5.29.4. profesionālā darbība;

5.29.5. ilggadējs un panākumiem vainagots darbs Daugavpils labā;

5.29.6. citi īpaši nopelni.

5.30. Apbalvojumu "Goda daugavpiliētis" piešķir vienu reizi piecos gados (pilsētas jubileju gados) ne vairāk kā 15 personām, apbalvojumu pasniedz Daugavpils pilsētas svētku svinību ietvaros.

5.31. Apbalvojums “Goda daugavpiliētis” Latvijas un ārvalstu amatpersonām, kā arī sadraudzības pilsētu vadītājiem var tikt piešķirts pilsētas jubilejas gadu starplaikā, pieņemot par to Domes lēmumu.

5.32. Goda daugavpiliētim pasniedz nozīmi Goda daugavpiliētis (Pielikums Nr.6) un apliecinājuma rakstu par apbalvojuma „Goda daugavpiliētis” piešķiršanu (Pielikums Nr.7).

5.33. Apbalvojumu „Goda daugavpiliētis” vienai personai piešķir vienu reizi.

6. Apbalvojums “Mūža ieguldījums”

6.1. Apbalvojumu “Mūža ieguldījums” pasniedz par darbu Daugavpils pilsētas labā un sakarā ar nozīmīgu dzīves un darba jubileju.

6.2. Izvirzīt kandidātu apbalvojuma “Mūža ieguldījums” piešķiršanai var Daugavpilī reģistrētās juridiskās personas, valsts un pašvaldību institūcijas.

6.3. Izvirzot personu par kandidātu apbalvojuma “Mūža ieguldījums” saņemšanai, nepieciešams norādīt:

6.3.1. apbalvojamās personas vārds, uzvārds, darbavieta, ieņemamais amats vai nodarbošanās;

6.5.2. iesniedzēja – nosaukums, reģistrācijas numurs un juridiskā adrese.

6.6. iesniegumam jāpievieno rekomendācijas raksts, kurā jāsniedz pamatojums un izvirzītās personas sasniegumu un nopelnu apraksts.

6.5. Ierosinājumi apbalvošanai iesniedzami Daugavpils pilsētas domē, K.Valdemāra ielā 1, Daugavpilī, ne vēlāk kā 30 dienas pirms plānotā apbalvojuma pasniegšanas dienas.

6.6. Lēmumu par apbalvojuma “Mūža ieguldījums” piešķiršanu izskata Izglītības un kultūras jautājumu komitejā. Apbalvojumu “Mūža ieguldījums” piešķir ar Domes lēmumu.

6.7. Apbalvojumu "Mūža ieguldījums" pasniedz svinīgos apstākļos.

6.8. Apbalvojuma "Mūža ieguldījums" atribūti ir balva (Pielikums Nr.8, Pielikums Nr.9) un apliecinājuma raksts (Pielikums Nr.10).

6.9. Apbalvojumu „Mūža ieguldījums” vienai personai piešķir vienu reizi.

Pielikumā:

21. Pateicības raksta paraugs;
22. Goda raksta paraugs;
23. Nozīmes Sudraba goda zīme (lilija) zīmējums;
24. Apliecinājuma raksta Gada balva paraugs;
25. Nozīmes Zelta goda zīme (lilija) zīmējums;
26. Nozīmes Goda daugavpilietis zīmējums;
27. Apliecinājuma raksta Goda daugavpilietis paraugs;
28. Balvas "Mūža ieguldījums" attēls;
29. Balvas Mūža ieguldījums rasējums;
30. Apliecinājuma raksta Mūža ieguldījums paraugs.

Daugavpils pilsētas domes
priekšsēdētājs

(personiskais paraksts)

J.Lāčplēsis